

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
T 070 333 44 44

Onze referentie
2025-0000272833

Bijlage
1

Datum 27 November 2025
Betreft Voortgang op de aanbevelingen van het Aanjaagteam
bescherming arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten kunnen zich in een kwetsbare maatschappelijke en sociaaleconomische positie bevinden. Veel werkgevers gaan goed om met arbeidsmigranten door te zorgen voor veilig werk, goede arbeidsvoorwaarden, passende huisvesting en taalondersteuning. Tegelijkertijd zijn er echter ook werkgevers die misbruik maken van de afhankelijke en kwetsbare positie van arbeidsmigranten. Daarom voert dit kabinet de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten (hierna: Aanjaagteam) uit om misstanden aan te pakken en de positie van arbeidsmigranten te versterken.¹ Daarbij werkt het kabinet samen met uitvoerings- en handhavingsorganisaties, sociale partners, medeoverheden en andere stakeholders.

De aanbevelingen van het Aanjaagteam zijn grotendeels uitgevoerd of in uitvoering. Het afgelopen jaar zijn ook belangrijke stappen gezet. Om uw Kamer over deze voortgang te informeren treft u in bijlage 1 een overzicht aan van de voortgang op alle aanbevelingen van het Aanjaagteam.²

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Mariëlle Paul

¹ [Geen tweederangsburgers. Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

² Op dit site [arbeidsmigratieingodebanen.nl](#) is een actueel overzicht opgenomen van de aanbevelingen en worden praktijkvoorbeelden uitgelicht.

Rijksoverheid

Bijlage I

Monitoringsoverzicht

Voortgang uitvoering aanbevelingen Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten

Legenda

Statusweergave van maatregelen

● Afgerond	De maatregel is afgerond
● Doorlopend	De maatregel is doorlopend
● In uitvoering	De maatregel is in uitvoering volgens planning
● In uitvoering, vertraagd	De maatregel is in uitvoering maar vertraagd
● Ernstige obstakels	De maatregel wordt (nog) niet uitgevoerd
● Anders uitgevoerd	De maatregel is op alternatieve wijze uitgevoerd

Dashboard totaaloverzicht

Totaal

Maatregelen totaal	41
● Afgerond	9
● Doorlopend	8
● In uitvoering	17
● In uitvoering, vertraagd	5
● Ernstige obstakels	1
● Anders uitgevoerd	1

Arbeidsmigranten en beleid

Maatregelen totaal	2
● Afgerond	-
● Doorlopend	2
● In uitvoering	-
● In uitvoering, vertraagd	-
● Ernstige obstakels	-
● Anders uitgevoerd	-

Werk

Maatregelen totaal	6
● Afgerond	-
● Doorlopend	1
● In uitvoering	2
● In uitvoering, vertraagd	2
● Ernstige obstakels	-
● Anders uitgevoerd	1

Registratie

Maatregelen totaal	10
● Afgerond	3
● Doorlopend	-
● In uitvoering	6
● In uitvoering, vertraagd	1
● Ernstige obstakels	-
● Anders uitgevoerd	-

Huisvesting

Maatregelen totaal	7
● Afgerond	2
● Doorlopend	1
● In uitvoering	1
● In uitvoering, vertraagd	2
● Ernstige obstakels	1
● Anders uitgevoerd	-

Zorg en welzijn

Maatregelen totaal	5
● Afgerond	2
● Doorlopend	-
● In uitvoering	3
● In uitvoering, vertraagd	-
● Ernstige obstakels	-
● Anders uitgevoerd	-

Handhaving en toezicht

Maatregelen totaal	7
● Afgerond	2
● Doorlopend	3
● In uitvoering	3
● In uitvoering, vertraagd	-
● Ernstige obstakels	-
● Anders uitgevoerd	-

Informatievoorziening en dienstverlening

Maatregelen totaal	4
● Afgerond	-
● Doorlopend	1
● In uitvoering	3
● In uitvoering, vertraagd	-
● Ernstige obstakels	-
● Anders uitgevoerd	-

Arbeidsmigranten en beleid

Het Aanjaagteam gaf aan dat het belangrijk is om arbeidsmigranten te betrekken bij en in het beleid. Dat betekent rekening houden met de doelgroep arbeidsmigranten bij het ontwikkelen van nieuw beleid. Er moet worden gezorgd dat het beleid, met betrokkenheid van de doelgroep zelf, is afgestemd op de leefwereld van arbeidsmigranten en aansluit bij hun behoeften. Daarnaast is het van belang dat lokale overheden ondersteuning krijgen bij het ontwikkelen van samenhangend beleid rondom arbeidsmigranten.

MAATREGELEN

1. Netwerk sleutelpersonen

● Doorlopend

Sinds april 2022 is er een netwerk sleutelpersonen actief waarin beleid getoetst wordt, lopende initiatieven besproken worden en informatie die relevant is voor de doelgroep onder de aandacht wordt gebracht.

Het netwerk sleutelpersonen bestaat uit personen die dagelijks in contact zijn met EU-arbeidsmigranten en directe hulp verlenen. Zij werken bijvoorbeeld bij zorg- en welzijnsorganisaties of vakbonden. Het doel van de netwerkbijeenkomsten is om ervaringen vanuit de groep arbeidsmigranten op te halen en samen na te denken over mogelijke oplossingen: wat leeft er en waar lopen zij tegenaan?

2. Ondersteuningsprogramma VNG

● Doorlopend

Het ondersteuningsprogramma EU-arbeidsmigranten van de VNG helpt gemeenten om benadeling van kwetsbare EU-arbeidsmigranten te voorkomen en hun positie te verbeteren. Dat doen ze door persoonlijke adviesgesprekken, presentaties en workshops, én door gemeenten bewust te maken van hun opgaven rond deze groep inwoners. Ook ontwikkelen ze praktische ondersteuningsproducten en faciliteren ze kennisuitwisseling via bijeenkomsten en een online forum. Het programma startte in 2022 en ontvangt subsidie van het ministerie van SZW.

Werk

Arbeidsmigranten komen naar Nederland om te werken. Het is daarom van belang dat hun werk goed geregeld is. Dit betekent een eerlijk loon, goede behandeling door de werkgever en aandacht voor veiligheid en gezondheid op de werkplek. Het Aanjaagteam stond uitgebreid stil bij de verantwoordelijkheden van uitzendbureaus, werkgevers en sociale partners om samen eerlijk, veilig en gezond werk voor arbeidsmigranten te realiseren.

MAATREGELEN

1. Toelatingsstelsel voor bestaande en startende uitleners

● In uitvoering

Een belangrijke aanbeveling van het Aanjaagteam is het opzetten van een toelatingsstelsel voor bestaande en startende uitzendbureaus. De Wet toelating terbeschikkingstelling arbeidskrachten (Wtta) voorziet in de invoering van dit toelatingsstelsel. De Wtta is op 15 april jl. aangenomen in de Tweede Kamer en op 11 november door de Eerste Kamer. Er wordt hard gewerkt aan de invoering van het stelsel, met in het bijzonder het oprichten van een nieuwe uitvoeringsorganisatie: de Nederlandse Autoriteit voor de Uitleenmarkt (NAU). De beoogde invoeringsdatum voor het toelatingsstelsel is 1 januari 2027. Vanaf 1 januari 2028 gaat de Arbeidsinspectie handhaven op de toelatingsplicht.

2. Cao afspraken

● Doorlopend

In de cao voor uitzendkrachten zijn belangrijke afspraken gemaakt die in lijn zijn met de aanbevelingen van het Aanjaagteam: een inkomensgarantie van tenminste het wettelijk minimumloon de eerste twee maanden, geen schulden opbouwen voorafgaand aan de start van het werk en een overgangsbepaling bij het verlaten van de huisvesting. De laatste afspraak staat ook in de cao van de vleessector. Een belangrijk onderdeel van de cao voor Uitzendkrachten is het Prijs-kwaliteitsysteem (PKS) voor het inhouden van huisvestingskosten van arbeidsmigranten. Vanwege het toelatingsstelsel voor uitleners – die malafide uitzenders moet gaan weren – wordt voorts nog geen actie ondernomen op de aanbeveling van het Aanjaagteam om een minimuminhuurprijs in te voeren.

3. Aanpak malafide bestuurders

● Anders uitgevoerd

Een van de aanbevelingen van het Aanjaagteam was om een bestuursrechtelijk bestuursverbod in te voeren. Het kabinet heeft aan de Tweede Kamer laten weten dat het invoeren van een bestuursrechtelijk bestuursverbod onwenselijk is. Wel zijn er andere maatregelen om malafide bestuurders aan te pakken zoals door het beboeten van feitelijk leidinggevers, het toepassen van Wet Bibob en het verhogen van de boetenormbedragen.

4. Rechtsvermoeden bij onderbetaling minimumloon

● In uitvoering, vertraagd

Er is een wetsvoorstel in de maak dat helpt om vast te kunnen stellen of het wettelijk minimumloon is betaald. Deze wet geldt alleen als er een vermoeden is van onderbetaling en de benodigde administratieve gegevens bij de werkgever ontbreken. In zulke gevallen kan de Nederlandse Arbeidsinspectie of de civiele rechter alsnog een onderbetaling berekenen en betaling afdwingen. Hierbij wordt uitgegaan van in ieder geval 6 maanden (voltijds)arbeid. De Kamer wordt begin 2026 geïnformeerd over de verkenning die hier naar gedaan is.

5. Verantwoord ondernemen ● In uitvoering, vertraagd	Inlenende partijen hebben zelf ook een grote verantwoordelijkheid voor het welzijn van arbeidsmigranten. Dat kan niet alleen aan uitleners worden overgelaten. Inlenende partijen hebben de verplichting om na te gaan of partijen waarmee zij zaken doen betrouwbaar zijn en in hoeverre zij hun beloftes nakomen. Inlenende bedrijven moeten nagaan waar in hun waardeketens risico's voor negatieve impact op mensenrechten en klimaat voorkomen en deze risico's adresseren. Wetgeving die deze verplichtingen vastlegt is momenteel vertraagd (Wet internationaal verantwoord ondernemen).
6. Wetsvoorstel invoering meld- en vergewisplicht arbeidsongevallen voor uitleners ● In uitvoering	Het wetsvoorstel invoering meld- en vergewisplicht arbeidsongevallen voor uitleners verplicht uitzendbureaus om arbeidsongevallen waarbij sprake is van blijvend letsel of ziekenhuisopname of dodelijke afloop van werknemers te melden aan de Nederlandse Arbeidsinspectie. Ook moeten uitzendbureaus controleren of de inlener na het ongeval voldoende maatregelen heeft genomen, zodat de werknemer weer veilig aan het werk kan. Dit is van belang voor alle uitzendkrachten. Maar zeker voor arbeidsmigranten, omdat het aantal bedrijfsongevallen onder deze groep werknemers relatief hoog is. Dit wetsvoorstel is in behandeling bij de Tweede Kamer en de beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 juli 2026.

Registratie

Arbeidsmigranten kunnen in de BRP ingeschreven staan als ingezetene of niet-ingezetene. Dit is afhankelijk van hun verwachte verblijfsduur in Nederland. Een juiste registratie is essentieel om aanspraak te kunnen maken op bepaalde rechten en om toegang te kunnen krijgen tot overheidsvoorzieningen. Bovendien krijgt de overheid, waaronder gemeenten, door correcte registratie zicht op het verblijf van arbeidsmigranten. Ook kan zij gericht beleid ontwikkelen en contact met hen opnemen. Tot slot draagt een goede registratie bij aan effectief toezicht op en handhaving van de woon- en werksituatie van arbeidsmigranten.

MAATREGELEN

1. Registratie contactgegevens en tijdelijke verblijfsadressen

● Afgerond

Sinds oktober 2022 kunnen arbeidsmigranten een tijdelijk verblijfsadres en contactgegevens registreren in de BRP als zij zich inschrijven als niet-ingezetene.

Daarnaast wordt gewerkt aan directe communicatie met niet-ingezetenen via de in de RNI geregistreerde contactgegevens. Personen zullen in verschillende talen gewezen gaan worden op de rechten en plichten in Nederland omtrent registratie. Beoogd is dat meteen na de registratie in de RNI, de ingeschreven persoon een mail ontvangt met informatie over het doorgeven van wijzigingen en dat de persoon na vier maanden een attendering krijgt dat er sprake kan zijn van aangifteplicht als ingezetene bij de gemeente. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) heeft hiervoor een mailvoorziening in gebruik genomen. De planning is dat het sturen van mails in het voorjaar van 2026 van start gaat.

In 2023 zijn er 40 gemeenten gestart met het controleren van tijdelijke verblijfsadressen. Hiervoor krijgen zij lijsten met adressen van de RvIG. De RvIG heeft een proces ingericht waardoor gemeenten deze gegevens laagdrempelig kunnen verkrijgen. Momenteel werkt de RvIG aan technische doorontwikkelingen om makkelijker met deze adressen te kunnen werken. Hiervoor wordt samengewerkt met gemeentelijke leveranciers. Alle overheidsorganisaties die een wettelijke taak hebben waarvoor zij tijdelijke verblijfsadressen of contactgegevens nodig hebben, kunnen aanspraak maken op deze gegevens. Het ministerie van BZK zoekt actief contact met andere overheidsorganisaties om de mogelijkheden van deze gegevens te verkennen. Overheidsorganisaties die hier over in gesprek willen kunnen zich bij het ministerie van BZK melden.

2. Kwaliteitsmaatregelen RNI a. <i>Experiment gemeenten als aangewezen bestuursorgaan</i> ● In uitvoering b. <i>Voorinschrijving niet-ingezetenen</i> ● Afgerond c. <i>Applicatie zelf doorgeven wijzigingen</i> ● Afgerond	Voor de bruikbaarheid van de geregistreerde gegevens is het van belang dat er naar wordt gestreefd om ze actueel te houden. Er zijn verschillende kwaliteitsmaatregelen genomen en in ontwikkeling. a. Met een vierjarig experiment wordt gekeken of en hoe gemeenten een rol kunnen spelen in het bijhouden van de tijdelijke verblijfsadressen van niet-ingezetenen. Vijf gemeenten doen mee aan dit experiment. Door deze vijf gemeenten zijn eind 2024 meer dan 6.000 wijzigingen doorgegeven. Arbeidsmigranten worden als gevolg van het experiment intensiever en beter geïnformeerd over hun rechten en plichten. Er vinden meer inschrijvingen als ingezetene plaats. Het experiment loopt nog tot 1 oktober 2027. Het experiment wordt jaarlijks onafhankelijk geëvalueerd. Aan de Tweede Kamer is een voortgangsbriefing van het eerste jaar gestuurd. b. Sinds 2023 kunnen niet-ingezetenen gebruikmaken van een digitale voor-inschrijving bij alle 19 RNI-loketten. Dit houdt in dat arbeidsmigranten via een website al gegevens kunnen invullen, zoals hun adres. Zij krijgen dan een QR-code die ze kunnen laten scannen bij het RNI-loket. Deze gegevens hoeft de balie medewerker daardoor niet meer over te typen. Dit voorkomt fouten bij het overtypen van gegevens aan de balie en versnelt het inschrijfproces bij de RNI-loketten. Ook kunnen de contactgegevens vooraf geverifieerd worden door middel van een sms of e-mail. De voorinschrijving verandert niks aan de controle bij het RNI-loket; gegevens en documenten worden nog steeds aan dezelfde eisen getoetst. c. In juni 2025 is een portaal (MyRNI) opgeleverd waarbij niet-ingezetenen zelf een wijziging kunnen doorgeven in hun tijdelijk verblijfsadres.
3. Actieve rol uitleners ten aanzien van registratie ● In uitvoering	Dit voorjaar is de zorgplicht voor uitleners bij de registratie van arbeidskrachten aangenomen in de Tweede kamer. Met deze zorgplicht worden uitleners verantwoordelijk om de registratie van arbeidskrachten te bevorderen en vervolgens te controleren of de persoon zich daadwerkelijk heeft laten inschrijven als ingezetene in de BRP. Ook komt er mogelijk een meldplicht. Het kabinet streeft ernaar de zorgplicht per 1 januari 2027 in werking te laten treden. Er wordt samen met verschillende partijen, waaronder sociale partners, gekeken hoe de zorgplicht moet worden ingericht. Op termijn wordt toezicht en handhaving op de plicht georganiseerd via het normenkader van de Wtta. Deze norm zal worden toegevoegd nadat het toelatingsstelsel volledig is ingericht, de capaciteit van inspectie-instellingen voldoende is, en de norm uitvoerbaar wordt geacht voor uitleners en inspectie-instellingen.
4. Gebruik van signalen uit de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit ● In uitvoering	De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) heeft als doel om de kwaliteit van de adresgegevens in de BRP te verbeteren, zodat overheidsorganen op basis van juiste informatie hun publieke taken kunnen uitvoeren. Het Aanjaagteam adviseerde om signalen uit de LAA te gebruiken voor de correcte registratie van arbeidsmigranten. In de LAA werken publieke organisaties samen om incorrecte adresgegevens in de BRP te herkennen en herstellen. Signalen die wijzen op een verkeerde adresregistratie worden gedeeld, geanalyseerd en door het ministerie van BZK verstrekt aan gemeenten voor mogelijk onderzoek. De RvLG verkent of er een LAA-signaal op basis van het tijdelijk verblijfsadres ontwikkeld kan worden dat kan helpen om beter zicht te krijgen op arbeidsmigranten. De uitkomsten van deze verkenning worden eind 2025 verwacht. Het profiel 'leegstand' zou hieraan ook een bijdrage kunnen leveren. Er wordt een ministeriële regeling voor een experiment met dit profiel voorbereid. Dit profiel richt zich specifiek op adressen met een woonfunctie, waarop een administratieve leegstand van minimaal één jaar is geconstateerd. Gezien de huidige situatie op de woningmarkt is dit niet aannemelijk waardoor er twijfel ontstaat of er wel echt sprake is van leegstand. Via een door de gemeente uitgevoerd adresonderzoek (met eventueel een huisbezoek), wordt inzichtelijk of de werkelijke bewoning inderdaad afwijkt van de administratieve situatie in de BRP.

5. Feedbackcyclus loonaangifteketen ● In uitvoering, vertraagd	Het kabinet onderzoekt de mogelijkheden om gegevens uit de polisadministratie structureel te vergelijken met de BRP-gegevens. Hiermee kunnen onjuist ingeschreven personen beter inzichtelijk worden gemaakt. De RvIG of gemeenten kunnen deze personen vervolgens benaderen met behulp van de contactgegevens en/of adresonderzoek doen op het geregistreerde tijdelijke verblijfadres.
6. Verplichte aanwezigheidsmelding ● In uitvoering	In een brief van 9 september 2025 is aangegeven dat is gekeken naar de werkwijze in België en hoe het registratiesysteem in België eruitziet. De toegevoegde waarde van een aanwezigheidsmelding in de Nederlandse context moet verder worden onderzocht. Hierbij wordt naast de effecten en toegevoegde waarde van de Belgische aanwezigheidsmelding ook gekeken naar de uitvoerbaarheid, evenredigheid en het effectief regelen van toezicht en handhaving. De staatssecretaris van BZK zal de Tweede Kamer hierover verder informeren in het voorjaar van 2026.
7. Samenwerking rondom gegevensdeling BRP ● In uitvoering	Het ministerie van BZK verkent in samenwerking met de VNG of gegevens uit het nachtregister gebruikt kunnen worden voor de verbetering van de registratie van arbeidsmigranten in de BRP. Het nachtregister is een administratie die wordt bijgehouden door ondernemers die tijdelijk nachtverblijf bieden. Het gaat voornamelijk om campings, hotels, vakantiehuizen en vakantieparken. Daarnaast werkt de VNG aan een instructie voor gemeenten met best practices voor het gebruik van RNI-gegevens. Dit zal een handreiking zijn voor gemeenten hoe RNI-gegevens ingezet kunnen worden binnen gemeenten.
8. Aanpak oneigenlijk gebruik van BSN afgegeven door RNI-loket ● In uitvoering	Het kabinet gaat illegale tewerkstelling van derdelanders met een BSN tegen. Vanaf 1 januari 2026 wordt het aantal RNI-loketten waar derdelanders een inschrijving kunnen doen teruggebracht van 19 naar 2 loketten. Ook worden verdere maatregelen onderzocht. Ten slotte wordt onderzocht hoe de communicatie over het BSN in relatie tot het verrichten van arbeid kan verbeteren. De Wet arbeid vreemdelingen (Wav) verbiedt werkgevers om buitenlandse krachten die geen vrije toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt zonder geldige twv of gvva voor zich te laten werken. Het maakt hiervoor niet uit of de betreffende persoon in het bezit is van een BSN.

Huisvesting

Goede huisvesting van arbeidsmigranten is cruciaal om goed in Nederland te kunnen verblijven. Er zijn nog te weinig locaties en te veel huisvesting is van slechte kwaliteit. Arbeidsmigranten zijn voor huisvesting ook nog te vaak afhankelijk van werkgevers waarvoor vaak (te) veel moet worden betaald.

MAATREGELEN

1. Wet goed verhuurderschap

● Afgerond

De Wet goed verhuurderschap trad op 1 juli 2023 in werking. Deze wet introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap met regels waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich moeten houden.

Voor de verhuur aan arbeidsmigranten zijn specifieke regels opgesteld:

- De huur- en arbeidsovereenkomst moeten los van elkaar zijn vastgelegd.
- Huurders ontvangen o.a. hun rechten en plichten met betrekking tot het gehuurde op schrift in een taal die zij begrijpen.
- Gemeenten kunnen een verhuurvergunning instellen voor verhuur aan arbeidsmigranten. Zij kunnen hieraan landelijk geüniformeerde voorwaarden verbinden, waaronder een maximaal aantal personen per kamer en voorwaarden ten aanzien van sanitaire, was- en kookvoorzieningen. Als de verblijfsruimte een woonruimte betreft, kunnen gemeenten ook voorwaarden stellen aan het onderhoud. Momenteel hebben 13 gemeenten een vergunningplicht voor de verhuur aan arbeidsmigranten ingesteld.

Meldpunt

Iedere gemeente dient sinds 1 januari 2024 een laagdrempelig meldpunt te hebben ingericht waar (zo nodig anoniem) kosteloos meldingen kunnen worden gedaan van ongewenst verhuurgedrag. Inmiddels beschikken alle gemeenten (op 1 na) over een meldpunt.

Toezicht en handhaving

Gemeenten krijgen structureel € 12,4 miljoen voor toezicht en handhaving van de wet.

2. Aanscherpen normen private keurmerken Stichting Normering Flexwonen (SNF) en Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) ● In uitvoering, vertraagd	Het Aanjaagteam adviseerde om op een aantal punten de normen van de keurmerken aan te scherpen. Denk aan de minimale oppervlakenorm en de woonfuncties onder één dak bij huisvesting die het hele jaar mag worden gebruikt. Per 1 juli 2025 heeft SNF het minimale gebruiksoppervlak (GBO) verhoogd voor nieuw ingevoerde hotels/pensions en nieuwbouwlocaties waarvoor de eerste omgevingsvergunning ná 1 juli 2025 wordt aangevraagd. De nieuwe norm schrijft voor dat het gebruiksoppervlak, inclusief slaapkamer, minimaal 15m² groot moet zijn. Een slaapkamer mag in principe door maximaal één persoon worden bewoond. Alleen op verzoek van de bewoners, bijvoorbeeld als het om partners gaat, mag een slaapkamer door twee personen worden gedeeld. SNF is bezig om verdere normen (o.a. voor de bestaande huisvesting) voor de toekomst te bepalen en om besluiten te nemen over een verantwoord tijdpad voor invoering. AKF heeft sinds 15 augustus 2024 een nieuwe norm die geldt voor huisvesting die het hele jaar gebruikt mag worden. Bij huisvesting die het hele jaar wordt gebruikt moet de leefruimte minimaal 13m² per persoon zijn, en vanaf 1 januari 2026 15m². Het beloopbaar oppervlakte in de slaapkamer moet 3m² zijn, sanitair dient onder hetzelfde dak als het slaapverblijf te zijn en er mogen maximaal 2 personen op een kamer – indien mogelijk stellen of familie. Bij huisvesting die alleen in het seizoen wordt gebruikt zijn toercaravans per 15 oktober 2024 niet meer toegestaan.
3. Integratie private keurmerken SNF en AKF ● Ernstige obstakels	Gesprekken over het integreren van de keurmerken liggen op dit moment stil vanwege de inhoudelijke verschillen over de norm voor seizoenshuisvesting. Er wordt nu eerst gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om de afzonderlijke normen verder aan te scherpen, ook op huisvesting voor het seizoen. Als hier voldoende voortgang op is wordt gekeken of gesprekken over de integratie van de keurmerken kunnen worden hervat.
4. Decentralisatie gebruiksoppervlakenorm in Omgevingswet ● Afgerond	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 wordt de gebruiksoppervlakenorm gedecentraliseerd naar het omgevingsplan van gemeenten. Gemeenten kunnen nu het minimumoppervlak per persoon aanpassen en bekijken welke norm lokaal wenselijk is.
5. Landelijke en regionale afspraken en stimuleringsregelingen ● Doorlopend	Het ministerie van VRO heeft verschillende initiatieven die helpen bij het realiseren van meer (betaalbare) woningen voor aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten: 1) Het programma 'Een thuis voor iedereen' heeft als doel om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen, met een evenwichtige verdeling over gemeenten en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. 2) In het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting wordt geregeld dat het Rijk, provincies en gemeenten straks verplicht een volkshuisvestingsprogramma maken. 3) Het programma 'Woningbouw' beschrijft de aanpak om de woningbouw te versnellen en heeft geleid tot 35 regionale woondeals. 4) Via de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen ontvingen gemeenten in de periode van 2021 tot en met 2023 financiering voor in totaal 3.409 wooneenheden voor arbeidsmigranten. 5) De fysieke herplaatsingsgarantie zorgt ervoor dat flexwoningen altijd een nieuwe bestemming hebben wanneer zij moeten worden verplaatst na hun eerste locatie. De financiële herplaatsingsgarantie helpt om de kosten eerlijk te verdelen wanneer de woningen na hun eerste locatie geen nieuwe bestemming hebben. 6) Het Expertteam Woningbouw, onderdeel van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), geeft advies en ondersteunt gemeenten, provincies en woningcorporaties om woningbouwprojecten te versnellen.

6. Effectrapportage bij nieuwe bedrijvigheid

● In uitvoering

In mei 2024 leverde de VNG de handreiking 'effectrapportage bij nieuwe bedrijvigheid' (hierna: effectrapportage) op. Met de effectrapportage krijgen gemeenten inzicht in de huisvestingsopgave van arbeidsmigranten. Zo kunnen ze met elkaar een constructief gesprek voeren over de inzet van arbeidsmigranten als arbeidskracht en hun huisvesting, en hier heldere afspraken over maken.

Afwegingskader

In het regeerprogramma is opgenomen dat het kabinet samen met gemeenten en andere betrokken partijen een afwegingskader ontwikkelt voor nieuwe bedrijvigheid, in relatie tot de benodigde arbeidsmigranten, ruimte en energie. Een eenduidig en verplicht kader voor alle gemeenten kan helpen om overbelasting van ruimte, energie en andere voorzieningen te voorkomen. Daarnaast kan het inzichtelijk maken welke bedrijfslocaties het meest geschikt zijn voor nieuwe bedrijvigheid. Het kabinet vindt het belangrijk dat gemeenten in een regio hierover met elkaar in gesprek gaan en dit gezamenlijk afstemmen. Het afwegingskader bouwt voort op de effectrapportage voor nieuwe bedrijvigheid.

7. Huur(prijs)bescherming

● In uitvoering, vertraagd

De minister van VRO werkt aan een wetsvoorstel om te zorgen voor betere huur(prijs)bescherming voor arbeidsmigranten. Er bestaat nu namelijk een praktijk waarbij arbeidsmigranten bij het einde van de arbeidsovereenkomst ook direct hun huisvesting verliezen, bijvoorbeeld door het gebruik van contracten naar aard van korte duur waarbij de huurder geen huur(prijs)bescherming heeft. De Kamer is hierover geïnformeerd per brief van 14 november 2025.

Zorg en Welzijn

Voor arbeidsmigranten is het niet altijd eenvoudig om toegang te krijgen tot de gezondheidszorg. Dit heeft te maken met taalbarrières, onvoldoende kennis van het Nederlandse zorgstelsel of het niet kunnen vinden van een huisarts. Daarnaast is het een probleem dat de zorgverzekering kan wegvallen na het beëindigen van de arbeidsovereenkomst. Ook is in 2022 het Plan van Aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers gelanceerd. Het plan, opgesteld door de ministeries van VWS, SZW en JenV, in samenwerking met de VNG en de G4 (de gemeenten Den Haag, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam), heeft betrekking op kwetsbare dakloze EU-burgers. Het doel van dit plan is om hen perspectief te bieden, menselijk leed te verminderen, overlast op straat te beperken en, waar van toepassing, terugkeer naar land van herkomst te begeleiden. Het plan van aanpak is een aanvulling op de aanbevelingen van het Aanjaagteam.

MAATREGELEN

1. Rol verzekeraars in betere toegang tot de zorg

● Afgerond

Zorgverzekeraars die zich richten op arbeidsmigranten zetten meerdere stappen om te zorgen dat arbeidsmigranten betere toegang tot de zorg hebben:

- 1) Ze bieden verlengde zorgfaciliteiten: de dekking blijft vanaf de uitschrijfdatum tot het moment van uitschrijven gelden (tot maximaal 40 dagen).
- 2) Ze bieden de mogelijkheid om in te loggen in een meertalige online zorgomgeving zonder dat arbeidsmigranten daarvoor een DigiD nodig hebben. Hier kunnen de zorg gerelateerde documenten geraadpleegd worden en zaken als een S1-registratie en declaratie indienen gedaan worden.
- 3) Ze stellen betere voorlichting beschikbaar door zorginformatie in meerdere talen aan te bieden via een on-boardingstraject na aanmelding.
- 4) Ze bieden de mogelijkheid om aan de zorg gerelateerde documenten, zoals digitale passen en polisbladen, beschikbaar te stellen via online omgevingen van uitzendbureaus. Hier vindt de arbeidsmigrant dan niet alleen zijn arbeidscontract, rooster en salarisstrook, maar ook informatie van de zorgverzekeraar.
- 5) Ze maken maatwerkafspraken met bepaalde huisartsen in de buurt waar veel arbeidsmigranten wonen, zodat alle arbeidsmigranten toegang tot een huisarts hebben. Er is per 2025 een 100% digitale huisartsenoplossing gelanceerd waarbij arbeidsmigrant overal in Nederland, en meertalig, gebruik kan maken van digitale huisartsenzorg via (beeld)bellen. Door-ontwikkeling van hybride oplossingen (online waar het kan, fysiek waar het moet) worden momenteel onderzocht om komend jaar landelijk beschikbaar te stellen. Ook ontstaan steeds meer nieuwe manieren van werken in de zorg voor arbeidsmigranten door samenwerking van huisartsenorganisaties en werkgevers.
- 6) Ze spreken zorgaanbieders actiever aan op onterechte weigering of behandeling van arbeidsmigranten. Als huisartsen patiënten laten betalen of aangeven dat er geen plaats is, nemen zorgverzekeraars contact op met de betreffende huisarts.
- 7) Ze prolongeren jaarlijks in november de verzekerden rechtstreeks m.b.t. de premie bekendmaking en wijzigingen voor het nieuwe jaar.

2. Verzamelen en verrijken en delen van kennis en expertise ● In uitvoering	Pharos expertisecentrum gezondheidsverschillen, gefinancierd door het ministerie van VWS, zet zich in op het terugdringen van gezondheidsverschillen. Dit doet de instelling onder andere door het verzamelen, verrijken en delen van kennis en expertise. Pharos richt zich ook op het verbeteren van de gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten en op het vergroten van de toegang tot zorg. In dat kader maakte het ministerie van VWS in 2025 afspraken met Pharos. Het landelijke expertisecentrum: • deelt kennis over toegankelijke en passende zorg en ondersteuning in het landelijk overleg de zorg en het welzijn van arbeidsmigranten, en tijdens congressen en netwerkbijeenkomsten; • ontwikkelde in samenwerking met ABU, NBBU en Trimbos een magazine voor uitzendbureaus over gezond en veilig werken; • inventariseert welke behoeften de WIN punten hebben op de thema's gezondheid, welzijn en jeugd en hoe lokaal de samenwerking met zorg en welzijnsorganisaties verstevigd kan worden; • organiseert bijeenkomsten voor professionals over kinderen van arbeidsmigranten in aanloop naar een werkconferentie in 2026 ism hoger onderwijs, de beroepsgroep en in afstemming met de VNG; • onderzoekt de toegankelijkheid van de huisartsenzorg voor arbeidsmigranten en statushouders; • ontwikkelt een overzichtsdokument van alle vertaalde voorlichtingsmaterialen op het gebied van zorg en welzijn; • ontwikkelt een folder over stress in de talen Pools, Roemeens, Bulgaars, Engels en Hongaars.
3. Pilot kortdurende opvang niet-rechthebbende EU-burgers ● In uitvoering	De kortdurende opvang voor niet-rechthebbende EU-burger wordt voortgezet en uitgebreid van 2026 t/m 2028 om daarmee EU-burgers die dakloos worden beter te ondersteunen. In samenwerking met de VNG is een passende verdeling onder gemeenten vastgesteld, om daarmee te zorgen voor een beter landelijk dekkend netwerk van deze opvangvoorziening. Gemeenten zijn aan de slag om de nieuwe voorziening op poten te zetten. We monitoren dit traject goed zodat zicht komt op het aantal mensen dat uitstroomt naar werk of terugkeert naar het land van herkomst.
4. Checklist gelijke behandeling EU-burgers ● Afgerond	De regelgeving rondom gelijke behandeling van EU-burgers is complex, vooral in de praktische uitwerking op straat. Daarom ontwikkelden de ministeries van JenV, VWS en SZW de checklist gelijke behandeling EU-burgers. Hiermee kunnen gemeenten gemakkelijker bepalen of een individuele EU-burger recht heeft op gelijke behandeling. Gelijke behandeling betekent dat gemeenten op dezelfde manier als bij een Nederlandse burger moeten toetsen of een EU-burger recht heeft tot bepaalde sociale gemeentelijke en landelijke voorzieningen, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Rechthebbende dakloze EU-burgers die ook door de WMO-toets komen, kunnen recht hebben op hulp en ondersteuning bij dakloosheid, zoals maatschappelijke opvang.

5. Evaluatie toerusting scholen met veel kinderen van EU arbeidsmigranten

 In uitvoering

Basisscholen in gebieden waar veel kinderen van Oost-Europese arbeidsmigranten wonen, ervaren dat deze kinderen vaak grote onderwijs- en ontwikkelingsachterstanden hebben. Ze worden veelal thuisgehouden of door familie opgevangen totdat ze met 5 jaar leerplichtig zijn. Over het algemeen praten deze kinderen slecht, spreken ze geen Nederlands, zijn ze onrustig en soms ook niet zindelijk. Ook is er in de schoolklassen met deze kinderen in veel gevallen sprake van een grote doorloop; kinderen vertrekken, er komen nieuwe Oost-Europese kinderen met opnieuw achterstanden binnen. De achterstandsweging voor de financiering van de scholen houdt, volgens de scholen, onvoldoende rekening met de situatie en de achterstanden van deze kinderen. Scholen ontvangen extra middelen voor onderwijsachterstanden op basis van een indicator waarmee het CBS een achterstandsscore berekent. In die indicator weegt het feit dat kinderen zijn geboren in Bulgarije, Polen of Roemenië niet zwaar mee, waardoor scholen in hun ogen onvoldoende middelen voor deze groep ontvangen. Op dit moment wordt de indicator voor onderwijsachterstanden in opdracht van het ministerie van OCW door het CBS herijkt. Als onderdeel daarvan zal worden onderzocht of de weging van deze Oost-Europese landen in de indicator aanpassing behoeft.

Handhaving en Toezicht

Op het gebied van werk, registratie en huisvesting worden belangrijke stappen gezet om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren. Handhaving en toezicht zijn cruciaal om naleving van regelgeving te bevorderen en misstanden tegen te gaan. Dat werkt ook weer door op de andere terreinen.

MAATREGELEN

1. Meer capaciteit creëren bij Arbeidsinspectie voor het toezicht op de toelatingsplicht van uitzendbureaus

● Afgerond

De Arbeidsinspectie heeft 90 fte extra beschikbaar voor het publieke toezicht op uitzendbureaus en de toelatingsplicht. Twee derde daarvan is bestemd voor inspectiecapaciteit en een derde voor de ondersteuning daarvan. Denk aan onderzoekers en juristen. In 2024 volgden inspecteurs uit de algemene inspecteursopleiding een verdiepende opleiding voor toezicht op uitzendbureaus. In oktober 2024 heeft de minister van SZW aangekondigd de capaciteit van de Arbeidsinspectie nogmaals uit te breiden met 45 fte. De werving hiervan is in 2025 gestart en inmiddels is de eerste groep inspecteurs met de opleiding gestart.

2. Handhaving door gemeenten faciliteren

● Afgerond

Om gemeenten te faciliteren bij het handhaven van de Wet goed verhuurderschap kregen ze van het Rijk eenmalig € 9,1 miljoen in 2023 en vanaf 2024 structureel € 12,4 miljoen per jaar. Daarnaast heeft de VNG in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), gemeenten en verschillende ketenpartners een barrièremodel gemaakt voor gemeenten.

Het barrièremodel volgt de route van kwetsbare arbeidsmigranten die naar Nederland komen om te werken. Het model toont de barrières die gemeenten kunnen opwerpen om hen te beschermen tegen benadeling en uitbuiting en bevat voorbeelden uit de gemeentelijke praktijk. Het doel is kwetsbare arbeidsmigranten beter te beschermen tegen onwenselijke situaties, frequente regelovertreders en malafide partijen.

De VNG werkt aan een handreiking voor gemeenten waarmee zij inzicht krijgen in hun rol en hoe zij toezicht en handhaving rondom deze doelgroep kunnen organiseren en met welke instanties (zoals NLA, SVB en UWV) zij kunnen samenwerken. De handreiking is inmiddels af en gepubliceerd.

3. Meer onaangekondigde inspecties huisvesting ● Doorlopend	Onaangekondigde inspecties zijn belangrijk, omdat die meer informatie geven over de situatie dan aangekondigde inspecties. Dit geldt ook voor administratieve controles. Daarom adviseerde het Aanjaagteam om vaker onaangekondigde inspecties te doen. Dat geldt voor gemeenten, de SNF, het AKF en de Stichting Normering Arbeid (SNA). 1) Gemeenten voeren huisvestingscontroles vooral onaangekondigd uit op basis van signalen uit de BRP, zoals adresfraude. Controles gericht op bijvoorbeeld de brandveiligheid kondigen ze om praktische redenen meestal wel aan. 2) Het private keurmerk AKF controleert elk jaar alle de door haar gecertificeerde huisvestingslocaties. 10% daarvan wordt onaangekondigd bezocht om te beoordelen of de situatie niet gewijzigd is na certificering. 3) Het private keurmerk SNF controleert nieuwe locaties binnen zes weken en daarna alle locaties periodiek. Ze voert de reguliere controles aangekondigd uit, omdat het om huisvestingslocaties gaat en de privacy van de bewoners anders in het geding is. Locaties waar een spoedinspectie plaatsvindt, worden niet of zo kort mogelijk van tevoren ingelicht. In het registratiereglement is de mogelijkheid toegevoegd dat de SNF op uitnodiging deelneemt aan inspecties van het bevoegd gezag of op uitnodiging van de bewoners een spoedinspectie uitvoert. Deze inspecties hoeven niet aangekondigd te worden. 4) Het private keurmerk van de SNA, dat fraude en illegaliteit in de uitzendbranche moet voorkomen, kondigt haar inspecties altijd vooraf aan. Dit doet ze omdat de administratie getoond moet kunnen worden. Wel is het zo dat de SNA bij een inspectie een steekproef neemt van een aantal dossiers dat ze controleert. Het bedrijf weet vooraf niet welke dossiers de SNA opvraagt voor controle.
4. Landelijke en lokale samenwerkingsverbanden stimuleren ● Doorlopend	Er zijn meerdere landelijke en lokale samenwerkingsverbanden die zich richten op de handhaving van en het toezicht op regelgeving rondom arbeidsmigranten. Deze samenwerkingsverbanden zijn belangrijk om tot een geïntegreerde aanpak te komen.
5. Samenwerking over de landsgrenzen heen verbeteren ● Doorlopend	Bij het verbeteren van samenwerking over de landsgrenzen heen spelen het multidisciplinair team en de European Labour Authority (ELA) een belangrijke rol. <i>Oprichting multidisciplinair team</i> Per 1 januari 2024 is het samenwerkingsverband Aanpak Misstanden Uitzendbureaus (AMU) uitgebreid met extra personele capaciteit en gestart als uitwerking van deze aanbeveling. Dit multidisciplinaire samenwerkingsverband, bestaande uit de SVB, Belastingdienst, het UWV en de Arbeidsinspectie voert gezamenlijke inspecties uit op het terrein van werk en het gebruik van socialezekerheidswetgeving. De verwachting is dat het aantal teamleden toeneemt (stapsgewijs naar 48) en het aantal inspecties zal toenemen in 2025. In dit verband zijn al meerdere inspecties (nationaal) en Concerted and Joint Inspections (internationaal) uitgevoerd en lopen er inmiddels tientallen onderzoeken. Het samenwerkingsverband maakt gebruik van de ELA voor kennis, opleidingen en het uitvoeren van gezamenlijke inspecties met zusterorganisaties. <i>European Labour Authority (ELA)</i> De ELA faciliteert gezamenlijke en gecoördineerde inspecties van een of meerdere EU-lidstaten. Daarnaast ondersteunt de ELA de samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de arbeidsinspecties en andere toezichthouders in de verschillende lidstaten. Met deze kerntaken bevorderen de ELA en de lidstaten eerlijk, gezond en veilig werk, rechtmatige arbeid en een gelijk speelveld in Europa. De ELA biedt ook een netwerk van kennis en contacten, en stimuleert samenwerking tussen toezichthouders van verschillende landen met nationale verbindingsofficieren als schakelpunten in dit netwerk.

6. Gegevensuitwisseling verbeteren

● In uitvoering

Het advies van het Aanjaagteam was om een wettelijke basis te creëren voor gegevensuitwisseling tussen toezichthouders. Dat geldt zowel voor het uitwisselen van gegevens tussen publieke toezichthouders onderling als tussen publieke en private toezichthouders. Uit verkenningen blijkt dat deze uitwisselingen reeds een basis hebben in de bestaande wet- en regelgeving. Daarnaast zijn met convenanten multilaterale en bilaterale samenwerkingsverbanden nader vormgegeven. Er zijn al voldoende juridische grondslagen om onderling gegevens uit te wisselen. Bijvoorbeeld de gegevensuitwisseling in LSI-verband (Landelijke Stuurgroep Interventieteam) en op basis van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Op grond van artikel 64 van de Wet structuur uitvoeringsorganisaties werk en inkomen (SUWI) mogen de LSI-partners samenwerken en gegevens uitwisselen om belasting- en premiefraude, het niet naleven van de arbeidswetten en onrechtmatig gebruik van overheidsmiddelen en overheidsvoorzieningen op het terrein van sociale zekerheid en inkomensafhankelijke regelingen te bestrijden en voorkomen. Met de komst van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) (zie: hoofdstuk 2 'Werk') wordt de wettelijke basis voor gegevensuitwisseling tussen publieke toezichthouders, private inspectie-instellingen en andere instanties ook in de lagere regelgeving van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) verder ingericht.

7. Aanpak arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling

● In uitvoering

Het Aanjaagteam heeft naar voren gebracht hoe arbeidsmigranten vaak het slachtoffer worden van arbeidsmisstanden en heeft maatregelen voorgesteld om de situatie te verbeteren. In aanvulling op de aanbevelingen van het Aanjaagteam is het echter belangrijk dat bij de ernstigste misstanden het strafrecht, als sluitstuk van het bestuursrecht, voldoende handvatten biedt om daartegen gericht en krachtig te kunnen optreden. Het huidige strafrechtelijke normenkader is hiertoe op dit moment ontoereikend gebleken. Gelet hierop ligt er op dit moment een wetsvoorstel bij de Eerste Kamer om de strafbepaling van mensenhandel te moderniseren en verruimen. Hiermee wordt beoogd om arbeidsuitbuiting effectiever aanpakken. Ernstige benadeling wordt als zelfstandig delict strafbaar gesteld. Op grond hiervan kan straks ook strafrechtelijk worden opgetreden tegen ernstige misstanden in de arbeidssfeer, waarvan kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt het slachtoffer zijn, die net geen arbeidsuitbuiting opleveren. Ook wordt de strafrechtelijke aansprakelijkheid voor het financieel profiteren van mensenhandel, arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling verruimd. Dit biedt meer mogelijkheden om op te treden tegen profiteurs en facilitators van mensenhandel. Er wordt gestreefd de wet 1 maart 2026 in werking te laten treden.

Informatie en dienstverlening

Goede informatie, hulp en dienstverlening is van belang zodat arbeidsmigranten wegwijs worden gemaakt in de Nederlandse samenleving en zelfredzaam zijn. Het eenvoudig kunnen vinden van de juiste informatie over wonen, werken en zorg in Nederland draagt hieraan bij. Ook de toegang tot de dienstverlening van de overheid moet goed geregeld zijn. Project Work in NL voorziet in die behoefte. In dat project organiseren we brede hulp en ondersteuning, om daarmee arbeidsmigranten verder te helpen. Daarnaast is het belangrijk dat er wordt gekeken naar de mogelijkheden voor arbeidsmigranten om beter te integreren in de Nederlandse samenleving. Het leren van de Nederlandse taal speelt hierbij een belangrijke rol.

MAATREGELEN

1. Betere ondersteuning voor arbeidsmigranten

● Doorlopend

Het is belangrijk om informatievoorziening, hulp en dienstverlening dicht bij de arbeidsmigrant te organiseren. Daarom is het ministerie van SZW begin 2024 gestart met het project Work in NL. De kern van het project bestaat uit het coördineren van goede ondersteuning voor arbeidsmigranten in alle 35 arbeidsmarktregio's. Onderdeel van het project zijn onder andere het opzetten van fysieke en mobiele informatiepunten, digitale informatievoorziening en specialistische hulp. Het ministerie van SZW verbindt alle betrokken partijen en organiseert in iedere regio een goede structuur om arbeidsmigranten beter te ondersteunen. In 2025 zijn het aantal punten gestegen, wordt de website www.workinnl.nl vernieuwd. Ook is de start gemaakt met de Alliantie Work in NL. Daarin ontwikkelen we publiek-privaat aanbod rondom hulp en ondersteuning van arbeidsmigranten.

2. Toegang tot recht

● In uitvoering

Arbeidsmigranten hebben vaak beperktere toegang tot het recht. Dit komt onder meer doordat zij nieuw zijn in Nederland en de taal niet spreken, onbekend zijn met procedures, onvoldoende hulp en ondersteuning krijgen en belemmeringen in het rechtssysteem ervaren. Wanneer zij in moeilijke situaties zitten, weten zij nog onvoldoende waar zij recht op hebben en hoe zij die rechten kunnen opeisen.

Het Aanjaagteam adviseerde een laagdrempelige vorm van geschilbeslechting om de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten te verbeteren. Maar de problematiek is breder dan alleen geschilbeslechting. Daarom is verkend wat nog meer nodig is om toegang tot het recht te verbeteren voor kwetsbare werknemers, waaronder arbeidsmigranten. Samen met partners van binnen en buiten het Rijk wordt gewerkt aan: het verbeteren van informatievoorziening via het project Work in NL, advies en ondersteuning aan rechtszoekenden en laagdrempelige geschilbeslechting via de kantonrechter.

Advies en ondersteuning aan rechtszoekenden

Het kabinet zet breed in op het versterken van de laagdrempelige toegang tot het recht. Via Work in NL-punten kunnen arbeidsmigranten op een laagdrempelige manier informatie en advies krijgen over hun rechten en plichten. Deze punten vormen samen met andere partijen, zoals stichting FairWork, stichting Barka en het Juridisch Loket, een breed netwerk van hulp en ondersteuning. Doordat in dit netwerk zowel publieke als private partijen actief zijn, kan hulp en ondersteuning worden geboden die past bij de wensen en de mate waarin iemand extra hulp nodig heeft. Het Juridisch Loket biedt eerstelijns rechtshulp aan mensen met een laag inkomen. Door de samenwerking tussen de ministeries van SZW, JenV en het Juridisch Loket geven de juridisch adviseurs van het Juridisch Loket in heel Nederland kwetsbare arbeidsmigranten advies en ondersteuning in hun eigen taal, zoals Pools, Roemeens, en Bulgaars. Fysieke dienstverlening geven de juridisch adviseurs van het Juridisch Loket nu vooral rond Zaanstad/Amsterdam, Den Haag, Breda, Eindhoven, Den Bosch, Helmond en Venlo. Telefonische dienstverlening en via mail

gebeurt landelijk. Doelstelling is om op de plekken waar het Juridisch Loket al fysieke rechtshulp geeft meer arbeidsmigranten te helpen en om de fysieke dienstverlening uit te breiden naar nieuwe regio's. Daarbij sluit het Juridisch Loket aan op WIN-initiatieven.

Laagdrempelige geschilbeslechting via de kantonrechter

De minister voor Rechtsbescherming heeft regelgeving opgesteld voor een experiment. Binnen dit experiment kunnen werknemers met een vordering vanuit een arbeidsovereenkomst een vereenvoudigde en snellere procedure starten bij de kantonrechter. Het experiment staat ook open voor geldvorderingen van een natuurlijk persoon tot een maximum van € 5.000 vanuit zijn eigen naam of vanuit die van zijn beroep of bedrijf handelt. Het experiment duurt 3 jaar en startte begin 2025. Deze procedure start bij de deelnemende rechtbanken in Den Haag, Overijssel, Rotterdam en Zeeland-West-Brabant. Het experiment wordt tussentijds en na afloop geëvalueerd. Zo wordt beoordeeld of deze laagdrempelige procedure ook bij andere rechtbanken kan worden ingevoerd.

3. Toegang tot DigiD

● In uitvoering

Sinds 2020 kunnen niet-ingezetenen met een EER-nationaliteit een DigiD aanvragen. Om de drempel hiervoor te verlagen, kunnen arbeidsmigranten sinds 2022 tijdens hun bezoek aan vijf van de negentien RNI-loketten in Nederland zowel de inschrijving in de BRP als een DigiD aanvragen. Sindsdien wordt er gewerkt aan het verbeteren van de informatievoorziening rondom het aanvraagproces. Er wordt op dit moment verkend wat de mogelijkheden zijn wat betreft het verstrekken van DigiD's bij de overige RNI-loketten.

4. Verruimen mogelijkheden tot integratie

● In uitvoering

Arbeidsmigranten kunnen via verschillende wegen de Nederlandse taal leren. Het ministerie van SZW zet met name in op het verbeteren van het taalaanbod bij de werkgever en in de gemeente waar de arbeidsmigrant woont.

Het kabinet stelde in 2025 €10 miljoen extra beschikbaar via WEB om extra taallessen voor arbeidsmigranten en Oekraïense ontheemden te faciliteren.

Binnen project Work in NL ontwikkelt het ministerie van SZW een werkgeversaanpak. De verbetering van taalvaardigheid van arbeidsmigranten is hier onderdeel van. In verschillende regio's zet het ministerie met sociale partners een opleidingsaanbod op en enthousiasmeert ze werkgevers om hierbij aan te sluiten.

BRIEF ONDERTEKENEN

Aan

Minister van SZW

Datum
24-11-2025Onze referentie
2025- [redacted]Opgesteld door
[redacted]Bijlage(n)
0

nota

Verzending voortgang aanbevelingen Aanjaagteam
bescherming arbeidsmigranten aan EK**Aanleiding**

Donderdag 20 november 2025 is de TK geïnformeerd over de voortgang van de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten (olv Roemer). Om de EK ook goed te informeren over de voortgang, zal de monitor met de voortgang van de aanbevelingen ook naar de EK gestuurd worden.

Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met bijgevoegde brief en verzending daarvan naar de EK?

Kernpunten

- Om de EK goed te informeren over de voortgang van de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, wordt de monitor met een korte aanbiedingsbrief nu ook naar de EK gestuurd.